TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. rugsėjo 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Valstybės pagalba – SESV 108 straipsnio 3 dalis – Reglamentas (EB) Nr. 794/2004 – Pagalbos schemos, apie kurias pranešta – 4 straipsnis – Esamos pagalbos keitimas – Iš mokesčių, kuriais finansuojamos pagalbos schemos, gautų pajamų reikšmingas padidėjimas, palyginti su Komisijai praneštomis prognozėmis – 20 % pradinio biudžeto riba“

Byloje C-510/16

Dėl *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) 2016 m. rugsėjo 21 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. rugsėjo 29 d., pagal EB 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Carrefour Hypermarchés ir kt.**

**Fnac Paris,**

**Fnac Direct,**

**Relais Fnac,**

**Codirep,**

**Fnac Périphérie**

prieš

**Ministre des Finances et des Comptes publics**

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz (pranešėjas), teisėjai C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe ir C. Lycourgos,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo-Peyronnel, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: prancūzų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Carrefour Hypermarchés SAS, Fnac Paris, Fnac Direct, Relais Fnac, Codirep* ir *Fnac Périphérie*, atstovaujamų advokatų C. Rameix-Seguin ir É. Meier,

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir J. Bousin,

– Graikijos vyriausybės, atstovaujamos S. Charitaki ir S. Papaioannou,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

– Europos Komisijos, atstovaujamos B. Stromsky ir K. Blanck-Putz,

susipažinęs su 2017 m. lapkričio 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

**Sprendimą**

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 108 straipsnio 3 dalies ir 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004, p. 1, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 4 t., p. 3), 4 straipsnio aiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Carrefour Hypermarchés SAS, Fnac Paris, Fnac Direct, Relais Fnac, Codirep* ir *Fnac Périphérie* ginčą su *Ministre des Finances et des Comptes publics* (finansų ir viešųjų sąskaitų ministras, Prancūzija) dėl šių bendrovių sumokėto mokesčio už parduotus arba išnuomotus vaizdo įrašus grąžinimo.

## Teisinis pagrindas

### *Reglamentas (EB) Nr. 659/1999*

3 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 1 straipsnyje numatyta:

„Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

a) „pagalba“ – tai bet kuri priemonė, atitinkanti [SESV 107 straipsnio] 1 dalyje nustatytus kriterijus;

b) „esama pagalba“ – tai:
   i) visa pagalba, kuri <…> iki [ESV] Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, įgyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos;
   ii) patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba;

   <…>

c) „nauja pagalba“ – tai visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus;

<…>“

***Reglamentas Nr. 794/2004***

4 Reglamento Nr. 794/2004 4 konstatuojamojoje dalyje išdėstyta:

„Teisinio užtikrintumo sumetimais tikslinga aiškiai pasakyti, kad apie nedidelius pagalbos schemos biudžeto padidėjimus iki 20 %, ypač dėl infliacijos, Komisijai nereikėtų pranešti, nes nėra tikėtina, kad jie darytų įtaką Komisijos pradiniam schemos atitikimo taisyklėms vertinimui, jei kitos pagalbos schemos sąlygos nesikeičia.“

5 Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnyje „Supaprastinta pranešimų apie tam tikrus taikomos pagalbos pakeitimus procedūra“ nustatyta:

„1. „<…> Reglamento [Nr. 659/1999] 1 straipsnio c punkte taikomos pagalbos pakeitimai – tai visi pakeitimai, išskyrus grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimus, kurie negali turėti įtakos pagalbos priemonės atitikimui bendrosios rinkos reikalavimams. Tačiau taikomos pagalbos schemos pradinio biudžeto padidėjimas iki 20 % nelaikomas taikomos pagalbos pakeitimu.

2. Apie šiuos taikomos pagalbos pakeitimus pranešama supaprastinta pranešimo forma, pateikta II priede:

a) leistinos pagalbos schemos biudžeto padidėjimą daugiau kaip 20 %;

<…>“

**Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

6 2006 m. kovo 22 d. sprendimu C(2006) 832 *final* dėl valstybės pagalbos (NN 84/2004 ir N 95/2004 – Prancūzija. Kino ir audiovizualinei pramonei skirta pagalbos schema) Komisija keletą Prancūzijos Respublikos nustatytų pagalbos kinui ir audiovizualinei pramonei schemų pripažino suderinamomis su vidaus rinka. Šias schemas finansuoja *Centre national du cinéma et de l’image animée* (Nacionalinis kinematografijos centras, toliau – CNC), o šios institucijos biudžetą sudaro pajamos, daugiausia gaunamos iš trijų mokesčių: mokesčio už kino bilietus, mokesčio už televizijos paslaugas ir mokesčio už gyventojams privačiai naudoti parduodamus arba išnuomojamus vaizdo įrašus (toliau kartu – trys mokesčiai).

7 2007 m. liepos 10 d. Sprendimu C(2007) 3230 *final* (Valstybės pagalba N 192/2007 – Prancūzija, NN 84/2004 pakeitimas – Parama kino ir audiovizualinės produkcijos sektoriams Prancūzijoje – Kino ir audiovizualinei pramonei skirta pagalbos schema – Televizijos sektoriaus paramos kinui ir audiovizualinei pramonei mechanizmo modernizavimas) (toliau – 2007 m. sprendimas) Komisija patvirtino šių pagalbos schemų finansavimo metodo pakeitimą, įvykdžius televizijos paslaugų mokesčio reformą.

8 Ieškovės pagrindinėje byloje paprašė sugrąžinti mokestį už gyventojams privačiai naudoti parduodamus arba išnuomojamus vaizdo įrašus, kurį jos sumokėjo 2008 ir 2009 m. (*Carrefour Hypermarchés* atveju) ir 2009–2011 m. (kitų bendrovių atveju). Jos tvirtina, kad šis mokestis buvo renkamas pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, nes Prancūzijos Respublika nepranešė Komisijai apie iš trijų mokesčių gautų pajamų padidėjimą nuo 2007 m. iki 2011 m. (toliau – atitinkamas laikotarpis). Pasak ieškovių pagrindinėje byloje, kurios remiasi *Cour des comptes* (Audito Rūmai, Prancūzija; toliau –

Audito Rūmai) 2012 m. rugpjūčio mėnesį parengta ataskaita dėl CNC valdymo ir finansavimo (toliau – Audito Rūmų ataskaita), šis padidėjimas reikšmingai pakeitė pagalbos schemų finansavimo būdą ir viršijo Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnyje nustatytą 20 % ribą.

9 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nors 2007 m. sprendime buvo prognozuojama, kad dėl televizijos paslaugų mokesčio reformos, iš esmės nulėmusios CNC išteklių padidėjimą per atitinkamą laikotarpį, iš šio mokesčio gaunamos pajamos galėjo padidėti geriausiu atveju 16,5 milijono eurų per metus, tačiau iš tikrųjų, remiantis Audito Rūmų ataskaita, pajamos per šį laikotarpį vidutiniškai padidėjo 67 milijonais eurų. Komisija 2007 m. sprendimą grindė prognozėmis, kurios vėliau pasirodė esančios neteisingos.

10 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Jeigu pagalbos schema yra finansuojama iš asignuotų lėšų, jei valstybė narė reguliariai pranešdavo apie teisinius dalinius pakeitimus, turinčius esminį poveikį šiai schemai, prieš įgyvendindama šiuos dalinius pakeitimus, be kita ko, susijusius su šios schemos finansavimo būdu, ar reikšmingas pajamų iš šiai schemai skirtų mokestinių lėšų padidėjimas, palyginti su <…> Komisijai pateiktomis prognozėmis, yra esminis dalinis pakeitimas, kaip tai suprantama pagal SESV 108 straipsnį, dėl kurio reikia pateikti naują pranešimą?

2. Kaip tokiu atveju taikomas Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnis, pagal kurį taikomos pagalbos schemos pradinio biudžeto padidėjimas daugiau kaip 20 % reiškia šios pagalbos schemos dalinį pakeitimą, ir visų pirma:
   a) kaip jis suderinamas su SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto įpareigojimo pranešti apie pagalbos schemą išankstiniu pobūdžiu;
   b) jeigu dėl Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnyje numatyto taikomos pagalbos schemos pradinio biudžeto padidėjimo daugiau kaip 20 % reikia pateikti naują pranešimą, ar šią ribą reikia vertinti atsižvelgiant į pagalbos schemai skirtų įplaukų sumą, ar atsižvelgiant į naudos gavėjams faktiškai paskirtas išmokas, išskyrus atidėtas ar pervestas valstybės naudai sumas;
   c) ar, darant prielaidą, kad taikomos pagalbos schemos pradinio biudžeto padidėjimas daugiau kaip 20 % turi būti vertinamas atsižvelgiant į pagalbos schemai skirtas išlaidas, tokį vertinimą reikia atlikti lyginant patvirtinimo sprendime nustatytą bendrą viršutinę išlaidų ribą ir bendrą biudžetą, kurį vėliau visai pagalbai skyrė asignavimus skirianti įstaiga, ar lyginant viršutines ribas, apie kurias pranešta pagal kiekvieną tame sprendime nustatytos pagalbos kategoriją, ir atitinkamą šios įstaigos biudžeto eilutę?“

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Dėl priimtinumo*

11 Italijos vyriausybė tvirtina, kad prejudiciniai klausimai yra hipotetiniai ir todėl nepriimtini.

12 Šiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar trys mokesčiai per atitinkamą laikotarpį buvo renkami pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį. Šie klausimai pateikti nagrinėjant ginčą dėl prašymų grąžinti vieną iš šių mokesčių – mokestį už gyventojams privačiai naudoti parduodamus arba išnuomojamus vaizdo įrašus. Šis teismas remiasi, be kita ko, prielaida, kad šis mokestis iš tikrųjų yra sudedamoji pagalbos priemonės dalis, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tokiomis aplinkybėmis šie klausimai yra tiesiogiai susiję su pagrindinės bylos dalyku ir nėra grynai hipotetiniai. Vadinasi, prejudiciniai klausimai yra priimtini.

***Dėl esmės***

13 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar toks reikšmingas iš mokesčių, kuriais siekiama finansuoti keletą patvirtintų pagalbos schemų, gaunamų lėšų padidėjimas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, palyginti su Komisijai praneštomis prognozėmis, yra esamos pagalbos schemos pakeitimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą ir Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, atsižvelgiant į SESV 108 straipsnio 3 dalį. Jis konkrečiai klausia, kaip reikia vertinti pastarojo reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytą 20 % ribą ir ar ši riba turi būti vertinama atsižvelgiant į pagrindinėje byloje nagrinėjamoms pagalbos schemoms asignuotas pajamas, ar į faktiškai skirtą pagalbą.

14 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad mokesčiai neįeina į Sutarties nuostatų dėl valstybės pagalbos taikymo sritį, nebent jie būtų kokios nors pagalbos priemonės finansavimo būdas ir kartu būtų sudedamoji šios priemonės dalis. Kai pagalbos finansavimo mokesčiu būdas yra pagalbos priemonės sudedamoji dalis, dėl nacionalinės valdžios institucijų SESV 108 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje įtvirtinto draudimo įgyvendinti pažeidimo kylančios pasekmės taip pat taikomos ir šiam pagalbos priemonės aspektui, todėl nacionalinės valdžios institucijos iš principo privalo grąžinti pažeidžiant Sąjungos teisę surinktus mokesčius (šiuo klausimu žr. 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest*, C-174/02, EU:C:2005:10, 16, 24 ir 25 punktus; 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Distribution Casino France ir kt.*, C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 35 punktą; 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Laboratoires Boiron*, C-526/04, EU:C:2006:528, 43 punktą ir nurodytą teismo praktiką ir 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *DTS Distribuidora de Televisión Digital / Komisija*, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 65 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

15 Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimų, pateiktų Teisingumo Teismui, tekste kalbama apie tai, kad „pagalbos schema yra finansuojama iš asignuotų lėšų“, prejudicinius klausimus reikia suprasti taip, kad jie grindžiami prielaida, jog trys mokesčiai atitinkamu laikotarpiu buvo sudedamoji nagrinėjamų pagalbos schemų dalis.

16 Tiesa, antrajame klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kalbėdamas apie į rezervą ar bendrą valstybės biudžetą pervedamas sumas, atskiria CNC pajamas, asignuojamas pagrindinėje byloje nagrinėjamoms pagalbos schemoms, nuo išlaidų, faktiškai skiriamų šiomis schemomis besinaudojantiems asmenims. Vis dėlto, nors šie dalykai galėtų būti taip pat reikšmingi sprendžiant, ar trys mokesčiai atitinkamu laikotarpiu buvo sudedamoji tų schemų dalis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas juos mini tik dėl to, kad Teisingumo Teismo paklaustų apie jų svarbą nagrinėjant, ar laikomasi Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytos 20 % ribos.

17 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo, įtvirtinto SESV 267 straipsnyje, atveju tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, kuriam tenka atsakomybė priimti sprendimą, atsižvelgdamas į bylos ypatumus, gali įvertinti, ar būtina pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir ar Teisingumo Teismui pateikiami klausimai yra reikšmingi (2018 m. sausio 23 d. Sprendimo *F. Hoffmann-La Roche ir kt.*, C-179/16, EU:C:2018:25, 44 punktas ir 2018 m. gegužės 29 d. Sprendimo *Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen ir kt.*, C-426/16, EU:C:2018:335, 30 punktas ir nurodyta teismo praktika). Vis dėlto Teisingumo Teismas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui gali pateikti Sąjungos teisės aiškinimo nuorodas, kurios galėtų jam būtų naudingos vertinant prielaidos, kuria grindžiami jo prejudiciniai klausimai, pagrįstumą (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Bookit*, C-607/14, EU:C:2016:355, 22–28 punktus).

18 Prancūzijos vyriausybė Teisingumo Teisme teigė, kad atitinkamu laikotarpiu trys mokesčiai nebuvo sudedamoji pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų dalis, nes, pavyzdžiui, nebuvo finansinės koreliacijos tarp iš šių mokesčių gaunamų pajamų ir skiriamos pagalbos sumų, ir kad, kitaip nei šių pajamų dydis, šios sumos nedidėjo. Nors ši vyriausybė pripažįsta, kad nacionalinėje teisėje yra imperatyvi nuostata, pagal kurią šios pajamos asignuojamos CNC, kuris turi finansuoti tas schemas, biudžetui, ji, be kita ko, tvirtina, kad likutis, susidaręs dėl skirtumo tarp iš trijų mokesčių gaunamų pajamų ir faktiškai skirtos pagalbos, buvo naudojamas rezervo fondui papildyti, jį CNC naudojo kitiems tikslams nei šių schemų finansavimas ir jis, nubalsavus Prancūzijos Parlamentui, buvo pervestas į bendrą valstybės biudžetą. Ieškovės pagrindinėje byloje ir Komisija ginčijo šiuos argumentus.

19 Reikia priminti, kad, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, tam, kad mokestį būtų galima laikyti sudedamąja pagalbos priemonės dalimi, atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose turi būti nustatytas privalomas paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos, t. y. iš mokesčio surinktos pajamos turi būti būtinai asignuojamos pagalbai finansuoti ir daryti tiesioginę įtaką pagalbos dydžiui, o dėl šios priežasties – šios pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimui (2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimas *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 99 punktas ir jurisprudencija ir 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *DTS Distribuidora de Televisión Digital / Komisija*, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 68 punktas).

20 Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tais atvejais, kai institucija, įgaliota skirti iš mokesčio finansuojamą pagalbą, turi diskreciją iš to mokesčio gaunamas pajamas asignuoti kitoms priemonėms nei tos, kurios turi visus pagalbos, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, požymius, tai gali rodyti, kad neegzistuoja privalomas paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos. Kai turima tokia diskrecija, iš mokesčio gaunamos pajamos negali tiesiogiai turėti įtakos šios pagalbos gavėjams teikiamos naudos dydžiui. Tačiau toks privalomas paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos gali egzistuoti tada, kai visos iš mokesčio gaunamos pajamos yra išimtinai skiriamos tik pagalbai, net jei jos yra skirtingų rūšių (šiuo klausimu žr. 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Pape*, C-175/02, EU:C:2005:11, 16 punktą; 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Distribution Casino France ir kt.*, C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 55 punktą ir 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimas *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 102 ir 104 punktus).

21 Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad tokio privalomo paskirties ryšio tarp mokesčio ir pagalbos gali nebūti tada, kai suteikiamos pagalbos dydis nustatomas pagal objektyvius kriterijus, neatsižvelgiant į asignuotas mokestines pajamas, ir jam taikoma įstatymu nustatyta absoliuti riba (2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Distribution Casino France ir kt.*, C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 52 punktą).

22 Teisingumo Teismas, be kita ko, yra nusprendęs, kad privalomas paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos neegzistuoja tada, kai teikiamos pagalbos dydis nustatomas pagal kriterijus, nesusijusius su asignuotomis mokestinėmis lėšomis, ir kai nacionalinėje teisėje yra numatyta, kad šias lėšas skyrus pagalbai susidaręs likutis turi būti pervedamas arba į rezervo fondą, arba į valstybės biudžetą, ir, be to, toms pajamoms yra taikoma absoliuti riba, todėl bet koks likutis taip pat yra pervedamas į bendrą valstybės biudžetą (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *DTS Distribuidora de Televisión Digital / Komisija*, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 70–72 punktus).

23 Šiuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs nacionalinis teismas, atsižvelgęs į šio sprendimo 16–22 punktuose nurodytus dalykus, turi patikrinti savo prielaidos, jog trys mokesčiai atitinkamu laikotarpiu buvo sudedamoji pagrindinėje byloje nagrinėjamos pagalbos schemos dalis, pagrįstumą. Tas teismas konkrečiai turi išnagrinėti, ar dalies CNC pajamų pervedimas į rezervą reiškė tos sumos reasignavimą kitai priemonei, kuri neturi jokių pagalbos, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, požymių, ir įvertinti, kokį poveikį dalies šių pajamų pervedimas per atitinkamą laikotarpį į bendrą valstybės biudžetą galėtų turėti privalomo paskirties ryšio tarp mokesčio ir pagalbos egzistavimui.

24 Toliau prejudicinius klausimus reikia išnagrinėti atsižvelgiant į prielaidą, jog trys mokesčiai atitinkamu laikotarpiu buvo sudedamoji pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų dalis (pagal analogiją žr. 2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, 26–28 punktus ir 2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *B ir Vomero*, C-316/16 et C-424/16, EU:C:2018:256, 42 punktą).

25 Pirmiausia reikia priminti, kad SESV 107 ir 108 straipsniuose nustatytoje valstybės pagalbos kontrolės sistemoje procedūra skiriasi, nelygu, ar tai esama, ar nauja pagalba. Nors remiantis SESV 108 straipsnio 1 dalimi esama pagalba gali būti teisėtai teikiama, jei Komisija nekonstatavo jos nesuderinamumo, SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad apie planus suteikti naują pagalbą ar pakeisti esamą pagalbą Komisijai turi būti laiku pranešta ir šie planai negali būti įgyvendinti, kol procedūroje nepriimtas galutinis sprendimas (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo P, C-6/12, EU:C:2013:525, 36 punktą ir nurodytą teismo praktiką ir 2017 m. birželio 27 d. Sprendimo *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, 86 punktas).

26 Pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą „nauja pagalba“ – tai „visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus“. Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje numatyta, kad „[Reglamento Nr. 659/1999] 1 straipsnio c punkte taikomos pagalbos pakeitimai – tai visi pakeitimai, išskyrus grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimus, kurie negali turėti įtakos pagalbos priemonės atitikimui [vidaus] rinkos reikalavimams“. Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyta: „Tačiau taikomos pagalbos schemos pradinio biudžeto padidėjimas iki 20 % nelaikomas taikomos pagalbos pakeitimu.“

27 Todėl siekiant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti naudingą atsakymą, reikia išsiaiškinti, ką reiškia šioje nuostatoje esanti frazė „taikomos pagalbos schemos pradinis biudžetas“, ir patikrinti, ar šiuo atveju bendras pajamų iš trijų mokesčių padidėjimas turi būti laikomas pradinio pagalbos schemų biudžeto padidėjimu, apie kurį reikia pranešti Komisijai.

28 Siekiant išsiaiškinti, ką reiškia Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalyje esanti sąvoka „pagalbos schemos biudžetas“, nesant jos apibrėžties atitinkamuose teisės aktuose, reikia remtis šios sąvokos įprasta reikšme bendrinėje kalboje kartu atsižvelgiant į kontekstą, kuriame jis vartojamas, ir teisės aktų, kuriuose jis įtvirtintas, tikslus (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 12 d. Sprendimo *Louboutin ir Christian Louboutin*, C-163/16, EU:C:2018:423, 20 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

29 Pagal sąvoka „biudžetas“ įprastą reikšmę ji reiškia sumas, kuriomis disponuoja subjektas ir iš kurių dengia savo išlaidas.

30 Kalbant apie kontekstą, kuriame ši sąvoka vartojama, ir apie Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalimi siekiamą tikslą, reikia pažymėti, kad šia nuostata įgyvendinama SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta projektų, kuriais siekiama pakeisti esamą pagalbą, prevencinės kontrolės, kurią atlikdama Komisija turi išnagrinėti, ar planuojama suteikti pagalba atitinka vidaus rinką, sistema (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *CELF ir ministre de la Culture et de la Communication*, C-199/06, EU:C:2008:79, 37 ir 38 punktus). Tokia prevencine kontrole siekiama, kad būtų įgyvendinama tik su vidaus rinka suderinama pagalba (šiuo klausimu žr. 2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 25 ir 26 punktus ir 2016 m. liepos 19 d. Sprendimo *Kotnik ir kt.*, C-526/14, EU:C:2016:570, 36 punktą).

31 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nagrinėdama, ar valstybės narės pagalbos schema gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, Komisija turi galėti įvertinti jos poveikį konkurencijai, atsižvelgdama, be kita ko, į valstybės narės tai schemai skirtą biudžetą, todėl pareiga pranešimuose nurodyti ketinamos suteikti pagalbos bendrų sumų vertinimą yra sudedamoji išankstinės valstybės pagalbos priemonių kontrolės sistemos dalis (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 22 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-200/11 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2012:165, 47–49 punktus).

32 Be to, reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją nagrinėdama pagalbos schemą Komisija gali apsiriboti tik jos bendrųjų savybių vertinimu ir nenagrinėti kiekvieno atskiro taikymo atvejo (2011 m. birželio 9 d. Sprendimo *Comitato «Venezia vuole vivere» ir kt. / Komisija*, C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P, EU:C:2011:368, 130 punktas ir 2011 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Komisija ir Ispanija / Government of Gibraltar ir Jungtinė Karalystė*, C-106/09 P ir C-107/09 P, EU:C:2011:732, 122 punktas).

33 Net ir pagalbos schemos, įgyvendintos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, atveju Komisijos kontrolė gali apsiriboti tik tos schemos bendrųjų savybių vertinimu ir neprivalo apimti faktiškai sumokėtos pagalbos (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, C-278/00, EU:C:2004:239, 21 ir 24 punktus).

34 Tokiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalyje minima sąvoka „pagalbos schemos biudžetas“ negali būti suprantama kaip apimanti tik faktiškai skirtą pagalbą, nes ši suma yra žinoma tik po to, kai ta pagalbos schema yra įgyvendinta. Priešingai, atsižvelgiant į SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytos kontrolės prevencinį pobūdį, ši sąvoka turi būti aiškinama kaip reiškianti finansinį paketą (šiuo klausimu žr. 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Todaro Nunziatina & C.*, C-138/09, EU:C:2010:291, 40 ir 41 punktus), t. y. tokias sumas, kuriomis tuo tikslu disponuoja suteikti pagalbą įgaliotas subjektas ir kurias atitinkama valstybė narė nurodė Komisijai, o ši jas patvirtino.

35 Tuo atveju, kai pagalbos schema finansuojama iš asignuotų mokesčių, iš jų gautos pajamos yra suteikiamos institucijai, atsakingai už tos schemos įgyvendinimą, ir tos pajamos sudaro tos schemos „biudžetą“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalį.

36 Kadangi pagrindinėje byloje nagrinėjamos pagalbos schemos, kurios buvo patvirtintos 2006 ir 2007 m. sprendimais, yra „esama pagalba“, kaip ši sąvoka suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto ii papunktį, reikia patikrinti, ar Komisija šiais sprendimais patvirtino iš trijų mokesčių gautų pajamų padidėjimą, kuris įvyko per atitinkamą laikotarpį.

37 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Komisijos sprendimai, kuriais patvirtinama pagalbos schema, kaip nukrypimai nuo SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka principo, turi būti aiškinami griežtai (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 20 ir 24 punktus ir 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Nuova Agricast ir Cofra / Komisija*, C-67/09 P, EU:C:2010:607, 74 punktą).

38 Be to, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, aiškinant tokius Komisijos sprendimus reikia nagrinėti ne tik jų tekstą, bet ir remtis atitinkamos valstybės narės atliktu pranešimu (šiuo klausimu žr. 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Todaro Nunziatina & C.*, C-138/09, EU:C:2010:291, 31 punktą; 2010 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Kahla Thüringen Porzellan / Komisija*, C-537/08 P, EU:C:2010:769, 44 punktą ir 2012 m. kovo 22 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-200/11 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2012:165, 27 punktą). Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad pagalbos schemą patvirtinančio sprendimo apimtį iš principo riboja valstybės narės pranešimo rašte nurodytas biudžetas, net jei jis nėra minimas to sprendimo tekste (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 22 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-200/11 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2012:165, 26 ir 27 punktus).

39 Šiuo atveju 2006 ir 2007 m. sprendimų tekste aiškiai pakartotos prognozės dėl pajamų iš trijų mokesčių, kurias Prancūzijos valdžios institucijos pranešė Komisijai nurodydamos tų pagalbos schemų biudžetą. Kalbant konkrečiau apie 2007 m. sprendimą pažymėtina, kad jame aiškiai nurodyti šių valdžios institucijų vertinimai dėl televizijos paslaugų mokesčio reformos, dėl kurios daugiausia išaugo bendrasis pajamų iš trijų mokesčių dydis per atitinkamą laikotarpį, pasekmių. Šio sprendimo 9 punkte sakoma, kad remiantis šiais vertinimais ši reforma galėtų „lemti paramos sąskaitos augimą 2–3 %

(11–16,5 milijonų eurų) per metus laikotarpiu [nuo 2009 iki 2011 m.]“. Šio sprendimo 20 punkte Komisija vėl pakartojo šias prognozes, kai vertino šios reformos poveikį pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų suderinamumui su vidaus rinka.

40 Tokiomis aplinkybėmis iš 2006 ir 2007 m. sprendimų matyti, kad pajamomis iš trijų mokesčių Komisija grindė tų pagalbos schemų patvirtinimą ir kad ji neleido didesnio šių pajamų augimo, nei numatyta prognozėse, apie kurias pranešta Komisijai. Todėl, atsižvelgiant į šio sprendimo 31, 37 ir 38 punktuose nurodytą jurisprudenciją, reikia manyti, kad Komisijos sprendimais suteiktų leidimų įgyvendinti šias schemas apimtis, kiek tai susiję su pajamomis iš šių trijų mokesčių, apsiriboja tokiu augimu, apie kurį pranešta Komisijai.

41 Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta informacija, realus pajamų iš trijų mokesčių padidėjimas per atitinkamą laikotarpį aiškiai viršijo Komisijai pateiktas prognozes (16,5 milijono eurų per metus), nes remiantis Audito Rūmų ataskaita, kurią cituoja tas teismas, padidėjimas šiuo laikotarpiu siekė vidutiniškai 67 milijonus eurų. Kadangi toks biudžeto padidėjimas, palyginti su Komisijos patvirtintu biudžetu, gali turėti įtakos pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų suderinamumo su vidaus rinka vertinimui, jis nėra grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimas, kaip numatyta Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje. Vadinasi, toks padidėjimas yra esamos pagalbos, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą, pakeitimas, nebent jis būtų mažesnis už Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytą 20 % ribą.

42 Kalbant apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą dėl aplinkybės, jog tokį padidėjimą nulėmė ne teisinis pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų pakeitimas, reikšmingumo, reikia priminti, kad Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje sąvoka „esamos pagalbos pakeitimas“ apibrėžiama plačiai, kaip apimanti „vis[us] pakeitim[us], išskyrus grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimus, kurie negali turėti įtakos pagalbos priemonės atitikimui [vidaus] rinkos reikalavimams“. Kaip matyti iš žodžių „visi pakeitimai“, ši apibrėžtis negali apimti tik teisinių pagalbos schemų pakeitimų.

43 Be to, ši nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į ja įgyvendinamos prevencinės kontrolės sistemos tikslą, kuris, kaip priminta šio sprendimo 30 punkte, yra užtikrinti, kad įgyvendinama būtų tik su vidaus rinka suderinama pagalba. Pagalbos schemos biudžeto padidėjimas gali turėti įtakos jos suderinamumo su vidaus rinka vertinimui, nepriklausomai nuo to, ar šis pakeitimas padarytas dėl teisinio pagalbos schemų pakeitimo.

44 Būtinas teisinio saugumo principo laikymasis taip pat nedraudžia pagalbos schemos biudžeto padidėjimo, palyginti su Komisijos patvirtintu biudžetu, tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, laikyti esamos pagalbos pakeitimu, kaip jis suprantamas pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį.

45 Iš Reglamento Nr. 794/2004 4 konstatuojamosios dalies matyti, kad būtent teisinio saugumo sumetimais šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje yra nustatyta konkreti riba, iki kurios pagalbos schemos biudžeto padidėjimas nelaikomas esamos pagalbos pakeitimu. Šioje nuostatoje nustačius gana aukštą 20 % ribą yra užtikrinama saugumo erdvė, kuria yra pakankamai atsižvelgiama į nestabilumus, susijusius su SESV 108 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos prevencinės kontrolės taikymu pagalbos schemoms, kurių biudžetas svyruoja, kaip yra pagrindinėje byloje.

46 Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybė narė negali remtis teisinio saugumo principu ir nepaisyti jos Komisijai pateiktame pranešime apie pagalbos schemą, nuo kurio priklauso Komisijos sprendimas dėl jos patvirtinimo, nurodytos informacijos, o, priešingai, privalo į ją atsižvelgti ir užtikrinti, kad ta schema būtų įgyvendinama ja remiantis (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Kahla Thüringen Porzellan / Komisija*, C-537/08 P, EU:C:2010:769, 47 punktą).

47 Be to, reikia pažymėti, kad šiuo atveju Komisijos dokumente „Leidimas teikti valstybės pagalbą remiantis EB sutarties 87 ir 88 straipsnių nuostatomis – Atvejai, kuriems Komisija neprieštarauja“, paskelbtame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 246, 2007, p. 1), Prancūzijos valdžios institucijų prognozės dėl pajamų iš trijų mokesčių padidėjimo dėl televizijos paslaugų mokesčio reformos buvo pateiktos kaip pagalbos, kuriai suteiktas leidimas, „biudžetas“. Pagal SESV 108 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą prevencinės kontrolės sistemą nei atitinkama valstybė narė, nei pagalbos schema besinaudojantys subjektai negali pagrįstai remtis teisėtais lūkesčiais, kad pagalbą patvirtinančiame sprendime įtvirtintas leidimas galios, jei bus viršytos priemonės aprašymo, esančio *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, ribos (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Nuova Agricast et Cofra / Komisija*, C-67/09 P, EU:C:2010:607, 72–74 punktus).

48 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dar klausia, kokias išvadas pagrindinėje byloje galima padaryti remiantis 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), kuriame Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad viešojo subjekto, kuris gauna iš valstybės pagalbą pagal teisės aktus, priimtus iki EEB sutarties įsigaliojimo, veiklos srities išplėtimas negali būti laikomas esamos pagalbos pakeitimu, nes toks išplėtimas neturi poveikio tuo teisės aktu sukurtai pagalbos schemai.

49 Vis dėlto šios jurisprudencijos negalima taikyti pagrindinėje byloje. Pagalbos gavėjo veiklos srities išplėtimo byloje, kurioje priimtas 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimas *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), kuris neturėjo poveikio atitinkamu teisės aktu sukurtai pagalbos schemai, negalima lyginti su pagrindinėje byloje nagrinėjamu pagalbos schemų biudžeto padidėjimu, nes tik tas padidėjimas daro tiesioginį poveikį aptariamoms pagalbos schemoms.

50 Vadinasi, iš mokesčių gaunamų pajamų, kuriomis finansuojamos kelios patvirtintos pagalbos schemos, padidėjimas, palyginti su Komisijai praneštomis prognozėmis, yra esamos pagalbos pakeitimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą ir Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, atsižvelgiant į SESV 108 straipsnio 3 dalį, išskyrus atvejį, kai padidėjimas neviršija pastarojo reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytos 20 % ribos.

51 Kalbant apie tos ribos apskaičiavimą tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, pažymėtina, kad iš paties Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies antro sakinio teksto matyti, jog esamos pagalbos schemos „pradinio biudžeto“ padidėjimas iki 20 % nelaikomas esamos pagalbos pakeitimu. Taigi, šios nuostatoje numatyta 20 % riba yra susijusi su atitinkamos pagalbos schemos „pradiniu biudžetu“, t. y. su Komisijos patvirtintos schemos biudžetu.

52 Be to, iš šio sprendimo 28–35 punktų matyti, kad tokiu atveju kaip šis, kai esama pagalbos schema finansuojama iš asignuotų mokesčių, tos schemos pradinis biudžetas nustatomas remiantis asignuotų mokestinių pajamų, kurias patvirtino Komisija, prognozėmis. Vadinasi, 20 % ribos viršijimas turi būti vertinamas atsižvelgiant ne į faktiškai skirtą pagalbą, o į tas pajamas.

53 Šiuo atveju iš 2006 ir 2007 m. sprendimų matyti, kad Komisija patvirtino maksimalią maždaug 557 milijono eurų metinių pajamų iš trijų mokesčių sumą. Iš Audito Rūmų ataskaitos, kuria savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą remiasi nacionalinis teismas, matyti, kad per atitinkamą laikotarpį metinių pajamų iš šių mokesčių suma 2011 m. padidėjo iki 806 milijono eurų, be kita ko, dėl to, kad labai išaugo pajamos iš televizijos mokesčio, kuris 2007 m. buvo 362 milijonai eurų, o 2011 m. – 631 milijonas eurų. Taigi, matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų biudžeto padidėjimas per šį laikotarpį, palyginti su 2006 ir 2007 m. sprendimuose patvirtintu biudžetu, aiškiai viršija 20 % ribą; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, kuriais metais ši riba buvo viršyta.

54 Kalbant apie dalies CNC pajamų pervedimą į rezervą, apie kurį kalba prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pažymėtina, kad iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad pervedant lėšas į rezervą nesiekiama jų reasignuoti kokiai nors kitai priemonei, kuri neturi visų pagalbos, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, požymių, tačiau tai dar turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

55 Nesant tokio reasignavimo, dėl kurio pajamos iš trijų mokesčių nepatektų į nagrinėjamų pagalbos schemų biudžetą, pajamų pervedimas į rezervą yra jų atidavimas už šių schemų įgyvendinimą atsakingos įstaigos žinion, kad būtų pervesta individuali pagalba, nes, kaip per posėdį pažymėjo Komisija, vienintelis tokio pajamų pervedimo į rezervą poveikis yra tas, kad jis yra atidedamas laiko atžvilgiu. Kadangi tos pajamos ir toliau yra biudžeto dalis, pats pervedimas į rezervą negali būti pagrindas teigti, kad neviršijama Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyta 20 % riba.

56 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo taip pat minimo pervedimo į bendrą valstybės biudžetą reikia pažymėti, kad, remiantis Teisingumo Teismo turima bylos medžiaga, atrodo, kad per atitinkamą laikotarpį tik 20 milijonų eurų suma buvo pervesta į 2011 m. valstybės biudžetą 2010 m. gruodžio mėnesio Prancūzijos Parlamento sprendimu. Remiantis šio Teisingumo Teismo sprendimo 53 punkte minima Audito Rūmų ataskaitoje esančia informacija, atrodo, kad, net atsižvelgiant į šį reasignavimą, pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų biudžetas šiuo laikotarpiu padidėjo daugiau nei 20 %, palyginti su 2006 ir 2007 m. sprendimuose patvirtinta suma.

57 Todėl atrodo, kad vienintelis dalies CNC pajamų pervedimas į rezervą, tų sumų nereasignavus kitiems tikslams nei pagalba, ir atitinkamu laikotarpiu įvykdytas pervedimas į bendrą valstybės biudžetą negali paneigti to, kad tuo laikotarpiu pagrindinėje byloje nagrinėjamų pagalbos schemų biudžetas išaugo, palyginti su 2006 ir 2007 m. sprendimais patvirtintu biudžetu, ir viršijo Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytą 20 % ribą, tačiau šiuos faktus dar turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

58 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 23 punkto, ši išvada nedaro įtakos vertinimui, kurį turės atlikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dėl dalies šių CNC pajamų pervedimo į rezervą ir dėl per atitinkamą laikotarpį atlikto pervedimo į bendrą valstybės biudžetą, nagrinėdamas, ar tarp trijų mokesčių ir nagrinėjamų pagalbos schemų egzistuoja privalomas paskirties ryšys.

59 Atsižvelgiant į šį patikrinimą, pagal SESV 108 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą prevencinės kontrolės sistemą apie šių schemų biudžeto padidėjimą, palyginti su pagrindinėje byloje nagrinėjamu Komisijos patvirtintu biudžetu, turėjo būti pranešta Komisijai laiku, t. y. tada, kai Prancūzijos valdžios institucijos galėjo protingai numatyti, kad ši riba bus viršyta 20 %.

60 Atsižvelgiant į visus šiuos svarstymus, į prejudicinius klausimus reikia atsakyti taip: toks pajamų iš mokesčių, kuriais finansuojamos kelios pagalbos schemos, apie kurias pranešta, padidėjimas, palyginti su Komisijai pateiktomis prognozėmis, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra esamos pagalbos pakeitimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą ir Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, atsižvelgiant į SESV 108 straipsnio 3 dalį, nebent toks padidėjimas neviršija pastarojo reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytos 20 % ribos. Ši riba tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, turi būti vertinama atsižvelgiant ne į faktiškai skirtą pagalbą, bet į toms pagalbos schemoms asignuotas pajamas.

**Dėl šio sprendimo veikimo laiko atžvilgiu ribojimo**

61 Dėl Prancūzijos vyriausybės prašymo apriboti šio sprendimo poveikį laiko atžvilgiu reikia priminti, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, Sąjungos teisės normos išaiškinimas, kurį pateikia Teisingumo Teismas, įgyvendindamas SESV 267 straipsniu jam suteiktą kompetenciją, paaiškina ir patikslina šios normos prasmę ir apimtį, kaip ji turi arba turėjo būti suprantama ir taikoma nuo įsigaliojimo momento. Vadinasi, taip išaiškintą normą teismas gali ir turi taikyti teisiniams santykiams, kurie atsirado ir buvo nustatyti prieš priimant sprendimą dėl prašymo išaiškinti, jei, be to, įvykdytos sąlygos, leidžiančios kompetentinguose teismuose pareikšti ieškinį dėl šios normos taikymo (2015 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 44 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

62 Todėl Teisingumo Teismas tik išimtiniais atvejais ir taikydamas bendrąjį teisinio saugumo principą, kuris yra Sąjungos teisės sistemos dalis, gali apriboti visų suinteresuotųjų asmenų galimybę remtis jo išaiškinta norma ginčijant sąžiningai nustatytus teisinius santykius. Tam, kad būtų galima nustatyti tokį apribojimą, turi būti tenkinami du esminiai kriterijai, t. y. suinteresuotųjų asmenų sąžiningumo ir didelių sunkumų rizikos (2015 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 45 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

63 Šiuo atveju Prancūzijos vyriausybė neįrodo, kad, priėmus šį sprendimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui konstatavus, jog buvo pažeista SESV 108 straipsnio 3 dalis, kiltų didelių sunkumų rizika.

64 Todėl nesant reikalo nagrinėti, ar yra tenkinamas suinteresuotųjų asmenų sąžiningumo kriterijus, nereikia riboti šio sprendimo poveikio laiko atžvilgiu.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

65 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

**Toks pajamų iš mokesčių, kuriais finansuojamos kelios pagalbos schemos, apie kurias pranešta, padidėjimas, palyginti su Komisijai pateiktomis prognozėmis, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra esamos pagalbos pakeitimas, kaip jis suprantamas pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles, 1 straipsnio c punktą ir 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, atsižvelgiant į SESV 108 straipsnio 3 dalį, nebent toks padidėjimas neviršija pastarojo reglamento 4 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytos 20 % ribos. Ši riba tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, turi būti vertinama atsižvelgiant ne į faktiškai skirtą pagalbą, bet į toms pagalbos schemoms asignuotas pajamas.**

Parašai.